

man har Ret til at lægge ind i dem. Jeg vil i denne Forbindelse gerne minde om, at det var paa et tidligt Tidspunkt, Andendagen Rigsdagen var samlet, at jeg havde den Ære at forelægge dette Forslag sammen med adskillige andre for dette høje Ting. Det lyder jo paa 1,200,000 Kr. som foreslaaet Besparelse i Kommune-tilskud. Det er — det indrømmer jeg — en ikke ringe Del af den saakaldte Sparekommissions Forslag, men netop, fordi det er en ikke ringe Del deraf og spiller en væsentlig Rolle i den samlede Finansplan, ansaa jeg det ikke for rigtigt paa et Tidspunkt, hvor hverken Sparekommissionens Betænkning var forelagt for Tinget, ej heller Finansministeren havde haft Lejlighed til at gøre Rede for Ministeriets Finansplan, at komme ind paa nogen som helst Begrundelse af selve dette Forslag. Jeg henviste i saa Henseende blot til, at der i Sparekommissionen, som vi pleje at kalde den, var Enighed mellem de 11 Medlemmer om at spare det Beløb, og at det 12te Medlem havde fraraadet det, men ikke tagt bestemt Afstand fra det.

Jeg forudsætter, at jeg i alt væsentligt bør indskrænke mine Bemærkninger til at gaae dette meget omstridte Punkt. Jeg vil da gerne i denne Forbindelse minde om, at da man i sin Tid under Forhandlingerne angaaende Loven af 1903 om Statstilskud til Kommunerne indsatte Bestemmelsen om Fordelingen af de $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Kommunerne, var det i og for sig ikke saa meget ud fra den Betragtning, at Kommunerne vare trængende, og at man vilde lette Kommunerne Skatteydere for $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., men det var ud fra den Betragtning, at man ved denne Fordeling kunde gøre noget for at udligne det Misforhold, som maa siges at være mellem Kommunernes Skatteevn og de Byrder, Kommunerne have maattet og fremdeles maa paatage sig for Løsningen af de forskellige kommunale Opgaver. Jeg var selv med i Forhandlingerne saa jeg mener at vide lidt derom. Jeg spørger da: er det, man da tilsigtede — jeg tror, man vil være enig om, at Hovedformaalet i Virkeligheden var det af mig nævnte — nu ogsaa naaet, er det lykkedes ennem Fordelingen af disse $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. at bidrage i væsentlig Grad til at faa den Ulighed, der er i Landets forskellige Kommuner mellem Skatteevne og Skattebyrde, nogen nævneværdig Grad udlignet? Jeg tror, det maa indrømmes, at det ikke er lykkedes. Jeg indrømmer selvfølgelig, at et stort Statstilskud til Kommunerne er en Hælgelighed for dem, det

vilde være en mærkelig Kommunalbestyrelse, som sagde: vi ville gerne af med det igen. Selvfølgelig ville Kommunalbestyrelserne med al deres Magt holde paa, at det, de en Gang have faaet, ville de beholde. Uden at komme ind paa Enkeltheder vil jeg gerne nævne enkelte Eksempler. Der har for Resten allerede været nævnt enkelte Eksempler, der formentlig skulde vise, at man dog i nogen Grad har naaet, hvad man tilsigtede, da man i sin Tid foreslog at give disse $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Fordeling imellem Kommunerne. Af disse Penge faar København ca. $\frac{1}{4}$ Mill. Kr., altsaa en ikke ringe Part deraf. Jeg ved nu ikke, om man mener at kunne paastaa med noget Ret, at Københavns Kommune er en af de mest overbebyrdede Kommuner. Som Regel hører man fra de andre Kommuner, at Københavns Kommune, hvad Skatten angaar, halvvojs er et Eldorado, hvor Folk, naar de ellers kan løsrive sig fra deres Forretning, flytte ind for at bo. Men at det skulde være en Opgave for Staten at yde ca. $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. til en saadan Kommune, synes jeg ikke, man kan paastaa. Tage vi en af de mellemstore Købstadkommuner, kunde jeg nævne Slagelse, der har mellem 10,000 og 11,000 Indbyggere. Den har en Skatteprocent af 5 — jeg tror, man skal se lidt mere paa Skatteprocenten end paa Ligningsprocenten —, for denne sidste er i og for sig intet Udtryk for Kommunens Skattebyrde. Det er i Virkeligheden Skatteprocenten, der er Udtryk derfor; Ligningsprocenten fremskaffer man ved forskellige Tillæg til og Fradrag i de skattepligtige Indkomster. Slagelse fik i sidste Aar et Statstilskud af 8,700 Kr. Tage vi en By som Viborg, er Skatteprocenten der 5,1. Den fik et Statstilskud af kun 5,470 Kr., med et rundt Tal. Der er altsaa en ret betydelig Forskel i Tilskuddene, fordi der er betydelig Forskel i de forskellige Kommuners Ydelse til Fattig- og Skolevæsen. Men det er ikke afgjort, at Viborg yder mindre, fordi den ikke har Raad til det. Slagelse yder meget til Fattig- og Skolevæsen og faar derfor et stort Statstilskud, men Skatteevnen, synes jeg, efter hvad der foreligger, er omtrent den samme. — Gaa vi til de smaa Byer med et Par Tusinde eller op mod 3,000 Indbyggere, kunde jeg nævne f. Eks. Kerteminde. Den har en Skatteprocent af lidt over 5 og en Ligningsprocent, der er en lille Smule højere. Den faar ca. 3,000 Kr. i Tilskud. Gaa vi til Bornholm, er Neksø en By af omtrent samme Størrelse, den har ikke mere end 16 Indbyggere mere end Kerte-